

AS VODAS DO TÍO PERICO (1)

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0036_002_id2951_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0036_002_id2951.mp3
TIPO DE REXISTRO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
 Transcripción de texto
DURACIÓN DO AUDIO: 0:02:35

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 1998
- **LOCALIZACIÓN:**
 - Concello:** Mondariz
 - Provincia:** Pontevedra
 - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
 - Nome:** Elisardo Rei
 - Idade no momento da recollida:** 65 anos
- **RECOLLEDOR/ORA:** Raquel Mouriño Lorenzo
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NOS CATÁLOGOS TIPOLÓXICOS DE CAMIÑO NOIA:**
 - Título xenérico:** A voda do galo Quirico – *The cock must wash his bill*
 - Tipo:** Contos de fórmula
 - Subtipo:** Contos acumulativos
 - Referencia:** 2030B AT

Museo do Pobo Galego

instituto de estudos das identidades

CONTEXTO

Durante os anos 90 do século XX, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que participaron nas recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizaron en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folclore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo: Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratreia.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

Conto acumulativo, narración, encadeado

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Era o ghalo Kirico, que iba para a voda do tío Perico. Entonces el arreglou tódalas súas plumas, lavou ben as patiañas, lavou o seu pico e todo máis para despedirse dos seus compañeiros. Díxolle ós compañeiros:

- Kikirico! Eu vou para voda do tío Perico.
- Bueno, bueno, vaite que eres un señorito.

E alá foi andando e con tanta présa de despedirse e de lavarse nin comeu nin nada. Pero no medio do camiño, tiña fame e encontrou unha bosteira e no medio da bosteira había uns ghranceiros. El púxose a dar voltas, a dar voltas. “eu teño que comer, que teño fame, ¿e se mancho o pico?”. Pero el de tanto dar voltas, había alí unha palleira, botouse enriba da palleira e ó querer colle-los granceiros, escorreghoulle a palleira e manchouno. Ai, vai! Xa todo cabreado o pobre do Kikirico, e veña vai andando, vai andando e encontrou unha herba, ó encontra-la herba díxolle:

- Herba, límpiame este pico, que eu vou para voda do tío Perico.
- Non te limpio porque eres moi señorito.

Vai máis para adiante, vai máis para adiante e encontra unha ovella:

- Ovella, cómeme aquela herba que non me quixo limpia-lo pico, que eu vou para a voda do tío Perico.

- Non cha como porque eres moi señorito”.

Foi andando, foi andando, foi andando e encontrou o lobo. E encontra o lobo e díxolle:

- Lobo, cómeme aquela ovella que non me quixo come-la herba, que non me quixo limpa-lo pico, que eu vou para voda do tío Perico.

- Non cha como porque eres moi señorito.

Chega máis adiante e encontra un pau, encontra un pau e dille:

- Pau mátame aquel lobo que non quixo come-la ovella, que non me quixo come-la herba, que non quixo limparmo pico, que eu vou para a voda do tío Perico.

- Pois non porque eres moi señorito.

E vai máis adiante e encontra un lume, e entón díxolle:

- Lume, queímame aquel pau que non quixo mata-lo lobo que non quixo come-la ovella, que non quixo come-la herba, que non quixo limpa-lo pico, que eu vou para a voda do tío Perico.

- Non porque eres moi señorito.

Chegha máis adiante e encontra un regheiro de aghua e dille:

- Aghua apághame aquel lume que non quixo queima-lo pau, que non quixo mata-lo lobo, que non quixo come-la ovella, que non quixo come-la herba, que non me quixo limpa-lo pico, que eu vou para a voda do tío Perico”.

- Sí que cha limpo señorito, que eres un bo señorito.

Entón aí vai o kico así que lle limpiou o pico empezou a cantar:

- Kikirico, estou limpito, eu xa podó ir á voda do tío Perico”.

E conto contado, e o cú xiringado.

